

**ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Приймальна комісія**

**ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для вступників на навчання за освітнім ступенем «бакалавр»
за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство»
на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного
рівня «молодший спеціаліст»**

**ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ
ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ**

1. Країнознавство

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Країнознавство – це традиційна наукова та навчальна дисципліна, що займається комплексним вивченням країн та регіонів, передовсім систематизацією даних щодо їх природи, населення, господарства, культури та суспільно-політичного ладу. Туристське країнознавство – це відносно нова навчальна дисципліна предметом вивчення якої є передовсім фізико-географічні та соціальні характеристики країн, що мають відношення до туристського бізнесу.

Необхідність вивчення дисципліни «Країнознавство» зумовлена головним чином зростаючою роллю туризму у соціально-економічному житті суспільства та стрімкою диференціацією туристських потоків як в Україні, так і в цілому світі. Так, якщо сьогодні біля 80% туристів світу припадає на Європу та країни Америки, то вже до 2020 року країни Східної Азії та Тихоокеанського регіону стануть, за прогнозами Всесвітньої туристської організації, другим за популярністю напрямком туристських подорожей після Європи. З огляду на вищесказане можна стверджувати, що роль країнознавчих дисциплін в туристській освіті буде набувати дедалі більшого значення.

Дисципліна у студентів знання специфіки окремих регіонів, країн та туристських центрів. Це допоможе майбутнім фахівцям туристського бізнесу професійно підійти до проектування нових маршрутів, правильно зорієнтувати туриста, запропонувавши маршрут, що якнайкраще відповідає його запитам. Виходячи з цього, дисципліна «Країнознавство» презентує знання про країни у площині «менеджер туристської фірми – турист», та «екскурсовод – турист».

Мета даного курсу - дати студентам всебічну оцінку сучасних держав різних регіонів (Західна, Північна, Центральна, Східна, Південна Європа; Північна Америка; Південна Америка; Африка; Азія: Близький Схід, Середній Схід, Південно-Східна, Південно-Західна), а саме: географічного положення, етапів їх історичного розвитку, сучасної форми державного правління і територіального устрою, економіки; сформувати у студентів теоретичні знання і практичні навички у сфері знань про країни та регіони світу, що передбачає ознайомлення з різноманітними даними щодо природи, населення, господарства, культури та соціально-політичної організації окремих держав і регіонів світу.

Досягненню цієї мети підпорядковані такі **завдання**:

- 1) дати політико-географічну класифікацію регіонів і країн світу;
- 2) визначити специфіку геополітичного становища окремих держав і регіонів світу;
- 3) проаналізувати особливості економічного розвитку регіонів і держав світу;
- 4) дати характеристику політичного устрою країн світу;
- 5) охарактеризувати специфіку та тенденції розвитку правових систем різних країн світу.

- засвоєння студентами загальних відомостей про країну, основні історичні віхи її становлення і розвитку;
- глибоке розуміння характерних рис державно-політичного устрою країни;
- усвідомлення логіки зовнішньої політики кожної держави і її вплив на розвиток міжнародних відносин;
- закріплення навичок студентів систематизувати та узагальнювати одержувану інформацію про країни світу, самостійно аналізувати події та робити висновки на основі картографічного матеріалу, публікацій в засобах масової інформації, матеріалів Інтернету;
- оволодіти термінологією, основними методами, що використовується при країнознавчих дослідженнях.

Предмет країнознавчого дослідження становлять:

- 1) загальні відомості про регіони світу та окремі держави, що їх утворюють (розташування, площа, етнічний та національний склад населення, панівні релігії, геополітичне становище у світі);
- 2) короткі історичні відомості про відповідні регіони та країни;
- 3) загальна характеристика економіки регіонів і країн світу (загальний економічний потенціал, розвиток галузей економіки, зовнішньоекономічні зв'язки, соціальні проблеми);

4) загальна характеристика політичного устрою держав (форма правління, форма адміністративно-територіального устрою, політичний режим та ін.);

5) основні дані про правову систему країн регіону.

У результаті вивчення курсу “Країнознавство” студенти повинні: **знати:**

- критерії класифікації країн і регіонів світу;
- головні фактори, що впливають на рівень розвитку економіки держави;
- основні етапи історії розвитку країн і регіонів світу;
- основні елементи соціально-економічної карти світу;
- основні елементи політико-правової карти світу;

уміти:

- визначати особливості економічного розвитку країни чи регіону світу;
- оцінювати геополітичне становище країни чи регіону у світі;
- характеризувати елементи політичної та правової системи країн і регіонів світу;
- аналізувати взаємозв'язок економічних, політико-правових і культурних факторів у розвитку держав і регіонів світу.

Значну увагу приділено розробці завдань до самостійної та індивідуальній роботи студентів, що сприяє творчому засвоєнню курсу, закріпленню здобутих теоретичних знань, формуванню навичок творчо-пошукової та науково-дослідної роботи.

Тема 1. Країнознавство як наука.

Об'єкт, предмет, методи та джерельна база країнознавчих досліджень.

Сутність країнознавства як науки. Країна як об'єкт країнознавчих досліджень, феномен складного географічного, історичного, соціально-політичного, суспільно-економічного, культурно-етнографічного організму, міжнародних відносин. Спорідненість та відмінність понять: країна, держава, суспільство.

Розмаїтість підходів до країнознавства. Описове та інформаційно-довідкове, проблемно-прогностичне країнознавство. Розвиток країнознавства в середовищі географії, історії, мовознавства, українознавства, політології, геополітики, юридичних, соціально-економічних дисциплін та інших наук.

Основні періоди становлення та розвитку країнознавства. Сучасні школи країнознавчих досліджень.

Принципи країнознавства.

Загальнонаукові та особливі методи досліджень (описовий, системний, порівняльний, історичний, статистичний, картографічний, соціологічні методи, метод прогнозування та інші).

Джерельна база країнознавчих досліджень: нормативно-правові документи, наукові монографії, статті, публіцистика, підручники, посібники, енциклопедії, довідники, словники, статистичні збірники, матеріали наукових конференцій, повідомлення ЗМІ,

комп'ютерні бази даних та ін.

Основні проблеми країнознавства. Країнознавство та міжнародні відносини.

Тема 2. Політична карта світу. Сучасні типологічні схеми країн світу. Регіоналізація країн Європи: історико-географічні, суспільно-політичні, соціально-економічні особливості та основні віхи історичного розвитку.

Зміст поняття "політична карта світу".

Етапи формування політичної карти світу. Динаміка чисельності незалежних країн світу у XX столітті.

Вплив геополітики та геостратегії провідних країн світу на формування сучасної політичної карти світу та визначенні прогнозів щодо нових державних утворень у першій половині XXI століття.

Сутність класифікації, типології та регіоналізації країн світу.

Складність та суперечності типології країн світу за соціально-економічними, політологічними та системними критеріями. Сучасні типологічні схеми країн світу.

Територіальна організація суспільства і регіональна політика.

Географічний та політологічний підходи до регіоналізації світового політичного простору. Схеми регіоналізації країн світу.

Регіоналізація країн Європи. Основні віхи становлення і розвитку країн: Північної, Західної, Центральної, Південної, Східної Європи.

Історико-географічні регіони та найважливіші політико-географічні утворення країн Європи. Перспективи розвитку країн Європи у XXI столітті.

Тема 3. Країнознавча характеристика країн Західної Європи.

Великобританія. Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Територія у складі Стародавнього Риму (I-Vст.). Утворення парламенту в Англії (1256р.). Розв'язання Сторічної війни. Війна "червоної" і "білої" троянд. Англія в XVI ст. Англійська революція середини XVII ст. Англія у XVIII ст. Англія з 1815 до 60-х років XIX ст. Англія в 1870-1914 роках. Англія в період Першої світової війни. Англія у міжвоєнний період. Англія в період Другої світової війни. Великобританія у другій половині 40-х — 60-х роках.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада. Виконавча влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Автономні утворення: Гуернсі, Джерсі, Мен.

Колонії: Ангіли, Бермуди, територія в Індійському Океані.

Тема 4. Німеччина. Федеративна Республіка Німеччини.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Німецькі держави у XVIII ст. Німецькі держави у першій половині XIX ст. Об'єднання Німеччини. Німеччина в період Першої світової війни (1914-1918рр.). Німеччина у міжвоєнний період. Німеччина в період Другої світової війни (1939-1945рр.). Особливості суспільно-політичного, економічного розвитку ФРН і НДР у 50-80-х рр. XX ст. Об'єднання ФРН і НДР.

Суспільно - політичні і економічні перетворення у ФРН на сучасному етапі.

Форма держави. Глава держави, його повноваження і функції. Законодавча влада. Виконавча влада: повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Франція. Французька Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Підкорення кельтів Стародавнім Римом (58-51рр. до н.е.). Територія у складі Стародавнього Риму (I-V ст.). Зародження англо-французького суперництва. Франція в XVI — першій половині XVII ст. Велика французька революція кінця XVIII ст. (1789-1794рр.). Правління Наполеона Бонапарта. Перша імперія у Франції. Франко-пруська війна (1870-1871рр.). Франція у період Першої світової війни. Франція у міжвоєнний період. Франція удругій половині XX — початку XXI ст.

Форма держави. Глава держави, його повноваження і функції. Законодавча влада та її функції. Виконавча влада: функції. Законодавчий процес.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Заморські департаменти: Французька Гвіана, Гваделупа, Мартініка, Реюньон.

Заморські території: Майот, Сент-П'єр і Мікелон, Французькі Південні території, Французька Полінезія, Нова Каледонія, Уолліс і Фатуна.

Тема 5. Країнознавча характеристика Північної Європи.

Данія. Королівство Данія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Норвегія. Королівство Норвегія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Колонії: о. Бувет, Ян-Майєн, Свальбард.

Тема 6. Фінляндія. Фінляндська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Швеція. Королівство Швеція.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 7. Країнознавча характеристика Південної Європи.

Італія. Республіка Італія.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Іспанія. Королівство Іспанія.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Заселення території кельтами (V-III ст. до н.е.). Іспанські землі у складі Римської імперії (II ст. до н.е. - V ст. н.е.). Заселення вестготами (друга половина V ст.). Вторгнення арабів (з 711р.). Кордовський емірат. Розквіт мавританських халіфатів;

період реконквісти; відкриття Америки; відвоювання Арагону, Кастилії, Навару (V-VIII ст.). Унія між Ізабелою Кастильською і Фердинандом Арагонським: утворення Іспанського королівства. Створення колоніальної імперії (з XVI ст.), утвердження морської величі країни. Встановлення династії Бурбонів (з XVIII ст.). Іспанія в період Першої світової війни. Ситуація в країні після Першої світової війни. Диктатура П. де Рівери . Прояви економічної кризи 1929-1923рр. Революція 1931р. Уряд Народного фронту. Громадянська війна 1936-1939рр. Втручання тоталітарних держав у події в Іспанії. Встановлення диктатури Ф. Франко (1939-1975рр.). Іспанія в період Другої світової війни. Особливості становлення і розвитку країни у другій половині XX ст.: історико-правові та соціально-економічні аспекти.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 8. Греція. Республіка Греція.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Греція в II— на початку I тис.до н. е. Архаїчна та класична Греція. Втрата Грецією незалежності і включення частини її до складу Римської держави (з II ст. до н.е.). Греція у складі Візантії (IV-XV ст.). Греція під владою Османської імперії. Участь Греції в Балканських війнах 1912-1913рр. та в Першій світовій війні. Друга світова війна. Громадянська війна в Греції (1946-1949рр.). Українсько-грецькі відносини.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Португалія. Республіка Португалія.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Територія у складі Римської імперії (I ст. до н.е.). Завоювання племенами вестготів (V-VI ст.). Утворення графства Португалія (1095 р.), королівства

Португалії (1143р.). Початок морської експансії (з 1419р.). Вклад країни у Великі географічні відкриття, створення колоніальної імперії (кінець XV-XVI ст.). Підкорення королівства Іспанією (1581-1640рр.), залежність Португалії від Англії (з 1704р.). Наслідки португальської революції і прийняття у 1822р. першої конституції. Друга конституція 1826р. Падіння монархії (1910р.). і прийняття конституції Республіки (1911р.). Португалія в період Першої світової війни. Військовий переворот і встановлення диктатури Салазари (1926-1974рр.). Португалія в період Другої світової війни. Особливості становлення і розвитку країни у другій половині XX ст.: історико-правові та соціально-економічні аспекти. Конституція 1976р. її наступні перегляди у 1982, 1989, 1992, 1997рр. та їх значення для утвердження демократії в країні.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Орендована територія Монако.

Тема 9. Країнознавча характеристика Східної Європи.

Угорщина. Угорська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Паннонія як римська провінція. Заснування Угорського королівства. Угорщина і Трансільванія у XVI - першій половині XVII ст. Угорщина в складі Австро-Угорської імперії (1867-1918рр.). Проголошення незалежності Угорщини (15 листопада 1918р.). Угорщина у кінці 40-80-х роках. Еволюція політичного режиму, прихід до влади у 1988-1989рр. опозиційних сил.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Польща. Польська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Польща у VIII-XV ст. Соціально-економічні та політичні передумови об'єднання Польщі. Польща у XVI-XVII ст. Утворення багатонаціональної Речі Посполитої. Три поділи Речі Посполитої (1772, 1793, 1795рр.). Польські національно-визвольні рухи. Польські землі у період Першої світової війни (1914-1918рр.). Відновлення державної незалежності Польщі. Встановлення авторитарного режиму - режиму "санациї". Польща у період Другої світової війни (1939-1945рр.). Польща у 1945-1989рр. "Круглий стіл" 1989р. Встановлення демократичного ладу. Польща на шляху демократичних перетворень (1989-1998рр.). Державно-політичний устрій Республіки Польщі.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Чехія. Чеська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Чехія у VIII-X ст. Чехія - королівство в складі "Священної Римської імперії" (X ст.-1804р.). Чехія під гнітом Австрії (1526-1804рр.). Чехія у складі Австрійської імперії (1804-1867рр.). Чехія у період 1867-1914рр. Чехія у період Першої світової війни. Чехія - складова частина Чехословацької Республіки (1918-1939рр.). Чехія у складі Чехословаччини (1945-1992рр.). "Працька весна" (1968р.) та її наслідки. Чеська Республіка на шляху демократичних перетворень (1993-2005рр.). Державно-політичний устрій Чеської Республіки. Форма держави.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Словаччина. Словацька Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Словаччина у VIII-X ст. Словацькі землі у складі Угорського королівства (X-XV ст.). Словацькі землі в XVI-XVII ст. Словацькі землі у складі Габсбурзької монархії (XVIII - перша половина XIX ст.). Словацькі землі у складі Австро-Угорської монархії (друга половина XIX - початок XX ст.). Словаччина - складова частина Чехословаччини (1918-1939рр.). "Незалежна Словацька республіка" (1939-1945рр.) у роки Другої світової війни. Словаччина у складі Чехословаччини (1945-1992рр.). Словацька Республіка на шляху демократичних перетворень (1993-2005рр.). Державно-політичний устрій Словацької Республіки.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 10. Болгарія. Республіка Болгарія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Історія дослідження Болгарії. Болгарія у VII-XIV ст. Утворення Першого Болгарського царства у (680-1018рр.). Епоха візантійського панування в Болгарії (1018-1186рр.). Друге Болгарське царство (1187-1396рр.). Болгарія під гнітом Туреччини (кінець XIV ст. - 1878р.). Болгарія у 1879-1912рр. Проголошення Третього Болгарського царства (22 вересня 1908 року). Участь Болгарії у Першій світовій війні (1914-1918рр.). Болгарія в 1918-1941рр. Болгарія у період Другої світової війни. Болгарія у 1945-2001рр. Болгарія на шляху демократичних перетворень (1992-2001рр.). Державно-політичний устрій Республіки Болгарії.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Румунія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Утворення Королівства Румунії (1881р.). Участь Королівства Румунії у Першій світовій війні. Королівство Румунія між двома світовими війнами.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Сербія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Сербські землі у IX- першій половині XV ст. Сербські землі під владою Османів та Габсбургів (XVI-XVIII ст.). Відновлення Сербської державності (XIX ст.). Королівство Сербія наприкінці XIX - на початку XX ст. Сербія в складі Королівства сербів, хорватів і словенців. Сербія у складі Королівства Югославія (з 1929р.). Сербія у період Другої світової війни. Сербія у складі ФНРЮ (1945-1963рр.). Сербія у складі СФРЮ (1963-1991рр.). Розпад СФРЮ і проголошення Союзної Республіки Югославії (квітень 1992р.) Сербія у складі СФРЮ.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Македонія. Республіка Македонія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Розквіт Македонії. Македонія під владою Османської імперії. Македонія за часів младотурецької революції та Балканських воїн. Вхідження Македонії (Вардарської) в 1918р. до складу Королівства сербів, хорватів і словенців, з 1929р. - Королівства Югославії. Македонія в складі ФНРЮ, СФРЮ. Розпад югославської федерації та проголошення незалежності Македонії.

Форма держави. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Хорватія. Республіка Хорватія.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Хорватські землі в IX - першій половині XVI ст. Хорватські землі під владою Габсбургів і Венеції (XVI-XVIII ст.). Хорватські землі у складі Габсбурзької монархії (XIX - початок XX ст.).

Форма держави.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Словенія. Словенська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Боснія і Герцеговина. Республіка Боснія і Герцеговина.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Боснійські землі в X - першій половині XV ст. Боснія та Герцеговина в XVI-XIX ст. Боснія і Герцеговина у період Першої світової війни. Боснія і Герцеговина в складі Королівства сербів, хорватів і словенців (1918-1929рр.), Королівства Югославії (з 1929). Боснія і Герцеговина в складі ФНРЮ (1945-1963рр.), з 1963 по 1992рр. - соціалістична республіка СФРЮ. Розпад СФРЮ та утворення незалежної держави Республіка Боснія і Герцеговина (квітень 1992р.).

Форма держави.

Інші дані: грошова одиниця, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 11. Країнознавча характеристика країн СНД.

Росія. Російська Федерація.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані. Державні символи.

Історичні дані. Стародавня історія Росії. Середньовічна історія Росії. Російська держава в XVII - XVIII ст. Становлення Російської імперії. Російська імперія в другій половині XVIII ст. Російська імперія у першій половині XIX ст. Російська імперія в другій половині XIX ст. Участь Росії у Першій світовій війні. Росія - СРСР. РРФСР у складі СРСР. Російська Федерація у 1991-2008р.р.

Форма держави. Федеративний поділ РФ. Області. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Білорусь. Республіка Білорусь.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Стародавня історія Білорусі. Середньовічна історія Білорусі. Перехід Білорусі в кінці XVIII ст. до складу Росії. Білорусь в 1917 - 1922 рр. БРСР у складі Союзу РСР. Республіка Білорусь у 1991-2005р.р.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, найважливіші партнери.

Тема 13. Країнознавча характеристика Північної Америки.

Сполучені Штати Америки

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Утворення США. Основні тенденції соціально-економічного і політичного розвитку США у кінці XVIII до 1860р. Консолідація американської нації (1789-1815рр.). Від "ери доброї згоди" до "джексонівської демократії" (1816-1841рр.). Територіальна експансія США всередині XIX ст. Громадянська війна (1861-1865рр.) і реконструкція (1865-1877рр.). США напочатку XX століття. США у період Першої світової війни. США у міжвоєнний період. США у період Другої світової війни. США удругій половині 40-60-х рр. США у 70-ті рр. США у 80-90-х рр. XX – початку XXI ст. Особливості суспільно - політичного та економічного розвитку США на сучасному етапі.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Мексика. Сполучені Штати Мексики.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Канада.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 14. Країнознавча характеристика Південної Америки

Аргентина. Аргентинська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані.

Форма держави. Законодавча влада. Виконавча влада. Судова влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні

копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Бразилія. Федеративна Республіка Бразилія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Законодавча влада, функції конгресу. Виконавча влада – функції президента. Судова влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Венесуела. Республіка Венесуела.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Законодавча влада. Виконавча влада – функції президента. Судова влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 15. Країнознавча характеристика країн Азії

Склад регіону. Площа. Населення. Найбільші міста. Форми правління. Форми устрою.

Японія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. "Революція Мейдзі" 1867-1868рр. та її наслідки. Прийняття конституції 1889р. Визрівання японського мілітаризму. Колоніальні загарбання кін. XIX - поч. XX ст. Японія в Першій світовій війні. Внутрішньополітичний розвиток країни у 20-30-і рр. Наростання ультранаціоналістичного руху. "Ніппонізм" і підготовка до боротьби за панування в Азійсько-Тихоокеанському регіоні. Програма створення "Великої Східноазійської сфери процвітання". Напад Японії на США. Основні етапи Тихоокеанської війни. Поразка японського мілітаризму.

Американський окупаційний режим на території Японії. Демократичні суспільно-політичні й економічні реформи другої половини 40-х рр. Конституція 1947 р. Вирішення репараційного питання. Причини й наслідки "японського економічного дива". Ліберально-демократична партія. Перетворення Японії у регіональну наддержаву в 70-80-х рр. Акіхіто. Особливості суспільно-політичного й економічного розвитку Японії напр. XX ст. Претензії Токіо на статус світової держави.

Форма держави.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Китай.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Індія. Республіка Індія

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Національно-визвольний рух в Індії під час Другої світової війни. Проголошення незалежності Індії. Причини індо-пакистанської конфронтації. Утворення Народної Республіки Бангладеш. Особливості внутрішньої політики Індійського національного конгресу у 50-80рр. "Зелена революція". Індіра Ганді. Проблема сепаратизму в Індії. Раджів Ганді. Лібералізація індійської економіки у першій пол. 90-х рр. Прихід до влади партії "Бхаратія джаната" і посилення націоналістичних тенденцій у внутрішній і зовнішній політиці Індії.

Форма держави.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 16. Країнознавча характеристика країн Африки.

Демократична Республіка Конго

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Законодавча влада, функції Національного Конгресу. Виконавча влада - основні функції. Судова влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Нігерія

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Законодавча влада, повноваження Конгресу. Виконавча влада - основні функції. Судова влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Республіка Південна Африка

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста.
Фізико-географічні дані.

Історичні дані

Форма держави. Законодавча влада. Виконавча влада – функції президента республіки. Судова влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Орієнтований перелік питань для фахового вступного випробування з дисципліни «Країнознавство»

1. Визначте, що вивчає країнознавство як наука. Чому сприяють проблемні дослідження у країнознавстві.
2. Охарактеризуйте теорії географічного детермінізму, наукову течію енвайронменталізму, так звану організменну теорію Ф. Ратцеля і Р. Челлена.
3. Дайте характеристику географічного положення Італії.
4. Назвіть основні положення функціональної теорії держави Р. Гартшорна.
5. Дайте визначення, що є об'єктом вивчення країнознавства. Визначте предмет країнознавства та в чому полягає системна універсальність предмету країнознавства.
6. Дайте характеристику географічного положення Франції.
7. Визначте, представником якої течії був Е. Гантингтон і в чому її особливості. У чому сутність теорії "держави-контейнера".
8. Назвіть основних провідників атлантизму. Що таке мондіалізм.
9. Дайте характеристику географічного положення Німеччини.
10. Поясніть, чому українські національні інтереси найбільш зачіпає геополітична течія євразійства.
11. Дайте характеристику наукової течії слов'янофільства.
12. Дайте характеристику географічного положення України.
13. Визначте, яка різниця між законами і закономірностями. Що таке принципи науки.
14. Охарактеризуйте основні закономірності у країнознавстві.
15. Обґрунтуйте, чому невпинно зростає кількість країн на політичній карті світу. Поміркуйте і назвіть головні причини розпаду імперій.
16. Визначити, які суперечності закладені у принципах міждержавних відносин на сучасному етапі.
17. Дайте визначення, що таке держава і чим вона відрізняється від країни. Скільки незалежних держав на Землі?
18. Дайте характеристику складових територій, яка належить державі. Які типи залежних територій і країн вам відомі?
19. «Мюнхенська змова» 1938 року та її наслідки для країн Європи.
20. Дайте визначення, що таке монархія. Назвіть приклади монархій.
21. Визначте, що таке республіка. Види республік
22. Поясніть, чим відрізняються унітарні і федеративні держави. Конфедерації держав у світовій історії.

23. Визначте, які етапи можна виділити у формуванні політичної карти світу. Дайте коротку характеристику кожного етапу.
24. Знайдіть і охарактеризуйте на політичній карті світу країни, які утворилися після розпаду СРСР, Югославії і Чехословаччини.
25. Які тенденції, на вашу думку, спостерігаються у формуванні політичної карти світу на початку XXI ст.
26. Типологія та класифікація країн світу.
27. Визначте, скільки міжнародних організацій налічується нині у світовому політичному просторі: загальна характеристика.
28. Назвіть найбільші глобальні міжнародні утворення, характер їхньої діяльності.
29. Обґрунтуйте, яка міжнародна організація і чому є найвідомішою і найавторитетнішою у світі.
30. Дайте коротку країнознавчу характеристику Великобританії.
31. Дайте характеристику соціально-економічного розвитку Італії на сучасному етапі.
32. Поясніть на вашу думку, що таке геополітика і геостратегія.
33. Обґрунтуйте, як впливають географічні чинники на долю країн і народів.
34. Дайте коротку країнознавчу характеристику Іспанії.
35. Поясніть, що, на вашу думку, означають висловлювання відомих людей: Наполеона — "Географія — це доля" та Отто фон Бісмарка — "Народ, який не хоче годувати власну армію, годуватиме чужу".
36. Дайте коротку країнознавчу характеристику Франції.
37. Дайте визначення поняття "географічне положення країни". Які основні властивості географічного положення вам відомі. Що таке політико-географічне положення держави.
38. Дайте коротку країнознавчу характеристику Німеччини.
39. Дайте визначення території держави. Які найважливіші особливості території з погляду міжнародного права. Назвіть основні просторові властивості території.
40. З яких частин складається державний простір. Що таке акваторія держави. Визначте, що належить до повітряного простору держави.
41. Що таке державний кордон. Як встановлювалися кордони між державами в минулому. Що таке делімітація та демаркація кордонів. Які є класифікації кордонів.
42. На яких засадах ґрунтується проведення кордонів. Як поділяються кордони за генезою їх формування. Визначте основні функції, які виконують кордони.
43. З якою метою створюється адміністративно-територіальний поділ країн. Чим зумовлені особливості такого поділу.

44. Визначте, чим займаються територіальні органи державної влади. У чому різниця внутрішнього територіального поділу держави у федеративних і унітарних країнах.
45. Яке значення столиці країни. Як поділяють столиці за походженням.
46. Що є основою для виділення різних регіонів світу? Які природно-географічні основи регіоналізації світу вам відомі.
47. Чим різняться у країнознавчих дослідженнях між собою поняття "район" і "регіон".
48. За правління яких князів, найбільшого розвитку досягла Київська Русь.
49. Обґрунтуйте, в яких значеннях вживається поняття "регіоналізація". В яких країнах і чому розвивалася теорія регіоналізації?
50. Які субрегіони виділяють у Європі: коротка характеристика. Знайдіть на карті карликові країни Західної Європи і дайте їхню характеристику.
51. Назвіть чинники найбільшої кількості субрегіонів в Азії. Знайдіть на карті країни Східної Азії.
52. Що таке мононаціональні та багатонаціональні держави, назвіть приклади.
53. Які субрегіони виділяють в Африці? Знайдіть на політичній карті світу країни Океанії.
54. Пригадайте, які інтеграційні утворення характерні для країн Америки.
55. Який вектор зовнішньої політики України залишається домінуючим середпоглядів українського суспільства.
56. Дайте характеристику географічного положення Албанії. Державний устрій та політична система Албанії.
57. Характеристика географічного положення Боснії і Герцеговини. Особливості державного устрою та політичної системи Боснії і Герцеговини.
58. В якому місті сталося вбивство австрійського ерцгерцога Ф. Фердинанда: причини I світової війни.
59. Яка країна виступала проти назви країни "Македонія" і в чому полягали ці претензії.
60. Що передбачала дія Угорсько-Хорватської Унії: причини та наслідки.
61. Які наслідки для країн європейського регіону мала підписана австро-угорська угода 1867 року.
62. Скільки принципів було закріплено Заключним Актом НБСЄ у "Декларації міжнародних принципів співробітництва":
63. Які країни беруть участь у реалізації програми «Східного партнерства» з ЄС.

64. Які 4 країни були фундаторами „Центральноєвропейської ініціативи”: причини створення та основні напрямки діяльності.
65. В чому полягає проблема статусу Калінінградської області і інтереси яких країн вона зачіпає.
66. Історія виникнення та основні причини Косівського конфлікту.
67. Країнознавча характеристика Грузії.
68. Країнознавча характеристика Вірменії.
69. Країнознавча характеристика Азербайджану.
70. Основні причини виникнення конфлікту у Нагірному Карабасі.
71. «ГУАМ» - організація за демократичний та економічний розвиток: причини створення , учасники, перспективи діяльності.
72. Дайте коротку країнознавчу характеристику Білорусії.
73. Придністровський конфлікт та його значення для країн регіону.
74. Дайте коротку країнознавчу характеристику Молдови.
75. Які чинники у сучасному світі найбільше впливають на зовнішню політику країни.
76. З виступу яких політичних сил розпочалася трансформація політичної системи Чехословаччини у 1989 році.
77. Політика та роль С.Мілошевича в Югославії.
78. Географічне положення Латвії. Державний устрій та політична система Латвійської Республіки. Назвіть дату коли Латвійська Республіка стала членом ЄС і НАТО: шлях країни до цих структур.
79. Історичний розвиток Литви. Перше писемне згадування про литовців. Хто і коли об'єднав литовські землі в єдину державу. Державний устрій та політична структура влади Литви на сучасному етапі.
80. Дайте країнознавчу характеристику Естонії.
81. «Кревська унія» 1385 року: передумови підписання та наслідки для країн регіону.
82. Між ким і коли була укладена Люблінська унія: основні положення та наслідки.
83. Які країни брали участь у “розподілах” Речі Посполитої.
84. Скільки періодів виділяють у розширенні Європейського Союзу: коротка характеристика.
85. Дайте коротку країнознавчу характеристику Республіки Сербія.
86. Яка кількість держав світу визнала незалежність Косова і яка позиція України щодо статусу Косова.
87. Яка роль Йосипа Броз-Тіто в історичному розвитку Югославії.

88. Дайте характеристику одній з найжорстокіших війн XX століття, а саме, ірано-іракському конфлікту.
89. Скільки країн входить до Організації країн-експортерів нафти (ОПЕК): основні етапи діяльності.
90. Дайте коротку країнознавчу характеристику Ізраїлю.
91. Державний устрій та політична система Туреччини. Основні вектори внутрішньої та зовнішньої політики Туреччини.
92. Історичний розвиток та проблеми створення незалежної Індії.
93. Географічне положення Японії. На скількох великих островах знаходиться Японія.
94. Основні етапи історичного розвитку Китаю.
95. Політика Мао Цзедуна. Проголошена Китайської Народної Республіки. «Програма 4 модернізацій» в Китаї: в чому полягала її сутність.
96. Коли проходила корейська війна між РК і КНДР: причини та наслідки.
97. Що таке «АСЕАН»: етапи створення, структура, напрямки діяльності.
98. У чому полягає ідея японської «доктрини Фукуди».
99. Охарактеризуйте термін "зіткнення цивілізацій", який використовував політолог С.Гантінгтон.
100. Яка роль релігії в іранському суспільстві? Які чинники сприяють перетворенню Ірану на регіонального лідера.
101. Які держави належать до регіону Північна Америка? Дайте коротку характеристику.
102. Дайте оцінку географічного положення різних частин США.
103. Основні етапи боротьби за незалежність та створення держави США.
104. Дайте країнознавчу характеристику виникнення та розвитку Канади.
105. Охарактеризуйте культурно-історичну спадщину Мексики.
106. Дайте коротку країнознавчу характеристику розвитку Куби.
107. Назвіть регіональних лідерів серед країн Південної Америки.
108. Яка частина Бразилії має найкраще географічне положення. Назвіть основні галузі промисловості Бразилії.
109. Географічне положення Аргентини. Назвіть і покажіть на карті країни, з якими межує Аргентина. Які особливості розміщення населення Аргентини.
110. Назвіть і покажіть на карті країни, які належать до Північної Африки. Що таке «МАГРИБ».
111. Дайте характеристику особливостей географічного положення Єгипту.

112. В якому році в ПАР почала здійснюватися політика апартеїду: в чому полягала її сутність.
113. Чим відрізняється структура господарства Австралії від господарства інших розвинених держав світу.
114. Російська Федерація: між ЄС, Китаєм та ісламським світом.
115. Дезінтеграційні процеси в Росії: об'єктивні та суб'єктивні чинники.
116. Туреччина: між Європою та Азією.Пантюркізм: проблеми та перспективи.
117. Ізраїль: стратегія і тактика виживання у ворожому оточенні.
118. Афганістан: після талібів чи перед талібами?
119. Індійсько-пакистанський конфлікт: перспективи вирішення.
120. Воєнні конфлікти в регіоні країн Південної Азії: причини та наслідки.
121. Країни Південно-Східної Азії: лідер регіону Індонезія.
122. США: проблеми світового лідерства.Внутрішні проблеми США.
123. Українська діаспора в Канаді та США.
124. «НАФТА»: принципи співробітництва та етапи розвитку.
125. Широкомасштабні освоєння внутрішніх районів Бразилії: проблеми та перспективи.
126. Наркоеконіміка та наркополітика в Південній Америці.
127. Антиамериканські настрої вЛатинській Америці: Венесуела Уго Чавеса.
128. Єгипет: між Європою, Азією та Африкою.
129. Ісламський фундаменталізм у країнах Північної Африки.
130. Етнічні проблеми та збройні конфлікти в країнах африканського континенту.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти:

1. Державна програма розвитку туризму на 2002 – 2010 роки // Офіційний вісник України. – 2002. – №18. – С. 144 – 154.
2. Закон України «Про курорти» // Відомості Верховної Ради. – 2000. – №50. – ст.435.
3. Закон України «Про туризм» від 19.09.95№324/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 31. – Ст. 241.
4. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Зб. нормативно-правових актів / Під заг. ред. проф. В.К. Федорченка. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
5. Про основні напрямки розвитку туризму в Україні до 2010 року: Указ Президента України від 10. 08. 1999. № 973/99 // Уряд. кур'єр. – 1999. – 29 верес.
6. Туристична діяльність в Україні: нормативно-правове регулювання / Роїна О.М. (2-е вид., змін та доп.). – К.: КНТ, 2006. – 464 с.

Основна література:

7. Александрова А.Ю. Международный туризм. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 461 с.
8. Бовсуновская А.Я. География туризма. – Донецк: ДИТБ, 2002. – 410 с.
9. Дубовик І.А. Країнознавчий словник-довідник. – 2-е вид. – Львів.: Панорама, 2003. – 575 с.
10. Ігнат'єв П.М. Країнознавство. Країни Азії: Навч. посіб. – 2-е вид. Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. – 423 с.
11. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії)/М.Д. Будз, В.О. Мартинюк, Р.М. Постоловський, С.С. Троян. – К.: Київ. славіст. ун-т, 2002. – 255 с.
12. Косолапов А.Б. Туристское страноведение. – Европа и Азия: Уч.-практ. пособ. – М.: КНОРУС, 2005. – 400 с.
13. Масляк П.О. Країнознавство: Підручник. – К. : Знання, 2007. – 292 с.
14. Методика страноведческих исследований. – М.: МГУ, 1993. – 156 с.
15. Мироненко М.С. Страноведение: Теория и методы: Уч. пособ. для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 268 с.
16. Папирян Г. А. Международные экономические отношения: Экономика туризма. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 208 с.
17. Романов А.А. Зарубежное туристское страноведение. – М.: Сов. спорт, 1999. – 158 с.
18. Романов А.А., Саакаян Р.Г. География туризма. – М.: Сов.спорт, 2002. – 464 с.

19. Самойленко А.А. География туризма. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 368 с.
20. Сапожникова Е.Н. Страноведение: Теория и методика туристского изучения стран. – М.: Академия, 2004. – 240 с.
21. Страноведение: Уч. пособ. для вузов /П.И. Рогач, Н.Е. Косяков, В.Г. Гаркавая, С.В. Лукьянчик. – Минск: БГЭУ, 2003. – 283 с.
22. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 364 с.
23. Знаменитые столицы и города мира: Справочник / Гарин В., Лисюченко В. – Р/нД: Феникс, 2001. – 512 с.
24. Иванова Л.В. Знаменитые города мира.–Смоленск: Русич, 2003. – 640 с.
25. Истомин В. И., Лагутенко Б. Т. Страны мира: справочник туроператора и туриста. – М.: Сов.спорт, 2000. – 224 с.
26. Страны мира: Современ. справ. – М.: Дом Славянской книги, 2004. – 321 с.
27. Туризм, гостеприимство, сервис: Словарь-справочник. – М.: Аспект-Пресс, 2002. – 367 с.
28. Туризм, гостеприимство, сервис: Словарь-справочник. – М.: Аспект-Пресс, 2002. – 367 с.
29. Увесь світ у цифрах і фактах: Довідник. -2-е вид., випр. та допов. – К.: Мапа, 2002. – 127 с.
30. Федорченко В. К., Мінін І. М. Туристський словник-довідник: Навч. посіб. – К.: Дніпро, 2000. – 160 с.
31. Харрис Голфри, Кац Кеннет М. Стимулирование международного туризма в XXI веке. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 240 с.

Додаткова література:

- 1.Бжежинські З. Велика шахматна дошка.-Москва, 1996г.
- 2.Дилеми європейської демократії в началі ХХІ століття. Сборник наукових статей./ под.ред. Мацинашвили Т.,-Москва, 2005г.
- 3.Кіш Є. Методологічний аспект трансформаційних процесів в країнах Центральної і Східної Європи // Науковий вісник, №5, 1998р.
- 4.Пахомов Ю., Крымский С., Павленко Ю. Пути и перепутья современной цивилизации. – Киев, 1998г.
- 5.Тураев В. Глобальные вызовы человечеству. –Москва, 2002г.
- 6.Шлезінгер А. Чи має демократія майбутнє? // Час.-1997р. -18-24 грудня.
- 7.Блинов А. Российские проблемы и зарубежный опыт // МэиМО.-1993г.-№9.

- 8.Бредова В. Инфляция и доходы населения в Восточной Европе // МэиМО. – 1993г.-№4.
- 9.Грінкевич О., Гуцал А. Обличчя влади: російська політична еліта 1998-2000р.р. – Київ 2002р.
- 10.Илларионов А. Финансовая стабилизация в республиках бывшего СССР // Вопросы экономики.-1996г.-№2.
- 11.Мировое политическое развитие: век XX / под ред. Загладина Н. – Москва, 1995г.
- 12.Народне господарство України у 1991 році.статистичний щорічник. – Київ, 1992р.
- 13.Про хід економічних реформ вУкраїні.Статистичний бюлетень. Мінстат України. – Київ, 1998р.
- 14.Соловьёв В., Клепикова Е. Борис Ельцин: политические метаморфозы. – Москва, 1992г.
- 15.Філенко А. Економічний розвиток сучасної цивілізації. – Київ, 2000р.
- 16.Хантингтон С. Столкновение цивилизаций? – Москва, 1994г.
- 17.Шаклеина Т. Внешняя политика и безопасность России (1991-1998г.г.).- Москва, 1999г.
- 18.Богомолов О. Социально-экономические преобразования в странах Центральной и Восточной Европы. – Москва. – 1996г.
- 19.Болгария в XX веке: очерки политической истории / под ред. Валева Е.Л. – Москва. – 2003г.
- 20.Вовканич І. Методологія порівняльного аналізу перехідних періодів історії країн Центрально-Східної Європи другої половини XX століття // Карпатика. – Ужгород. - 2001р. – вип.10.
- 21.Вовканич І. Постсоціалістична трансформація в Чеській Республіці: специфіка і етапи // Карпатика. – Ужгород. – 2003р. – вип.21.
- 22.Гельман В. Постсоветские политические трансформации. Наброски теории //Полис. - 2000г., №1.
- 23.Гостюк М., Григоришин С. Румунія: десять років реформ // Політика і час.- 2001р. – №2.
- 24.Жовніренко П. Об'єднана Європа: підстави, реалії, перспективи // Схід. – 2000р., №3.
- 25.Концепція національної безпеки України // Відомості ВРУ. – 19997р., №10.

- 26.Кудров В. Центральная и Восточная Европа: десять лет перемен // Наука и современность. – 2001г., №1.
- 27.Майорова О.Н. Роль и место Польши в современной Европе (дискусии в польском обществе) // Славяноведение. – 1999г. - №3.
- 28.Передрій О., Сюсько І. Розлучення по-чехословацьки // Політика і час. – 1993р. - №3.
- 29.Рудяков П. Балканська криза (1991-2001): характер, особливості, наслідки // Політична думка. – 2001р., №1-2.
- 30.Україна і Європа (1990-2000). Частина I. Україна у міжнародних відносинах з країнами Центральної та Південно-Східної Європи / під ред. Мельникова І., Євсеєнко І., Знаменської М., Мартинова А. – Київ., 2001р.
- 30.Янич А., Колосков М. Венгрия между Западом и Востоком // МэиМО. – 1995г. - №8.
- 31.Виноградов В.А. Экономические преобразования во Франции накануне XXI века. – Москва. – 1999г.
- 32.Динаміка товарної структури експорту-імпорту за країнами ЄС. Співробітництво між Україною та країнами ЄС / статистичний бюлетень. – Київ. – 2004р.
- 33.ЕС предлагает активизировать приграничное сотрудничество с ним // Подробности. – 2003г. – 12сентября.
- 34.Із послання Президента України до Верховної Ради України. Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки. – 30 квітня 2002р. // www.president.gov.ua
- 35.Копийка В., Шинкаренко Т. Європейський Союз: заснування і етапи становлення. – Київ, 2001р.
- 36.К положению в экономике стран ЕС. – Бюллетень иностранной коммерческой информации. – Российский институт конъюнктуры и спроса. – 1998г., 25 апреля. - №50.
- 37.Проді Р. Задум об'єднаної Європи. – Київ, 2002р.
- 38.Регіональна політика ЄС після його розширення: аналітичні оцінки / Нац.ін-т стратегічних досліджень. – Ужгород. – 2004р.
- 39.Садовенко А. Франція на порозі XXI століття. – Київ. – 1991р.
- 40.Шнирков О. Наслідки розширення ЄС для України у торгово-економічній сфері // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Вип.32.Ч II. – 2002р.
- 41.Андреанов В. Роль государства в формировании рыночной модели динамичной экономики в Южной Корее // Экономист. - 1994. - № 8.

42. Гао Далин. Экономический рост и экономическая стабильность по-китайски // Рос.экон. журн. - 1995. - № 9.
43. Города на Востоке: хранители традиций и катализаторы перемен / под ред. Журавской Е. – Москва. – 1990г.
44. Кулик Б. Китай в современном мире. – Москва. – 1991г.
45. Красов В.И. Соотношение военных потенциалов Юга и Севера на Корейском полуострове // Корея на рубеже веков. – М., 2002.
46. Крылов А. Сепаратизм в странах Востока. – Москва. – 1992г.
47. Лукин А. Россия и две Кореи – проблемы и перспективы // МэиМО. – 2002. – № 6.
48. Михеев В. Китай и азиатский регион // Международная жизнь. – 1999г. -№9.
49. Накасонэ Ясухиро Политика и жизнь: мои мемуары. – Москва. – 1994г.
50. Цыганов Ю. Республика Корея и Китай в интеграционных процессах мировой экономики // МэиМО. – 1995г. - №5.
51. Цыганов Ю. Экономика КНР: успехи и проблемы развития // МэиМО. – 1997г. - №5.
52. Азиатско-Тихоокеанский регион и Центральная Азия: контуры безопасности: Учеб. пособие / Под ред. А.Д. Воскресенского, Н.П. Малетина; – М.: 2001г.
53. Бажанов Е. Тайваньская проблема // Обозреватель – Observer. – 2002. – № 3–4.
54. Белокреницкий В.Я. Проблемы и перспективы регионального сотрудничества в Южной Азии // Восток/Запад: Региональные подсистемы и региональные проблемы международных отношений: Учеб. пособ. – М., 2002.
55. Гусев М. Синдром экстремистского фундаментализма и борьба с ним / М. Гусев // Азия и Африка сегодня. – 2002. – № 10.
56. Заказникова Е. Юго-Восточная Азия: в поисках лучшего будущего. – Москва., 1991г.
57. Козицкий А.М. Новітня історія Азії і Африки. – Київ. – 2004р.
58. Крупянко М.И. Перспективы развития стратегической ситуации в Восточной Азии: основания для пессимизма и оптимизма // Восток. – 2002. – № 2.
58. Мосяков Д. Очередная схватка // Азия и Африка сегодня. – 2002. – № 6.
59. Юго-Восточная Азия в 2000 г. Актуальные проблемы развития: Материалы конференции, посвященной памяти М.С. Капицы / Ин-т востоковедения РАН; Редкол.: Н.П. Малетин, Д.В. Мосяков и др. – М., 2001.
60. Юго-Восточная Азия: идеология и религия / Ин-т востоковедения РАН; Отв. ред. Д.В. Мосяков. – М., 2001.

61. Белов Д. Изменения экономических функций государства: опыт латиноамериканских стран // МЭиМО. - 1996. - № 6.
62. Бразилия в современном мире // Латинская Америка. – 2001г. - №6.
63. Гациридзе Х. Латиноамериканский опыт экономического реформирования // Рос.экон. журн. - 1997. - № 8.
64. Латинская Америка: дилемма демократического развития / Ин-т Латинской Америки РАН. Центр проблем безопасности и геополитики; Отв. ред. Б.Ф. Мартынов. – М., 2001
65. Луис Альфредо Лобато Бланко. Центральная Америка на перепутье: ретроспективный взгляд на социальные и политические конфликты // Латинская Америка. – 2002. – № 2.
66. Мартынов Б.Ф. Безопасность: латиноамериканские подходы. – М. – 2000г.
67. Мартынов Б.Ф. Императивы цивилизационной безопасности в странах Латинской Америки // Латинская Америка. – 2002. – № 8.
68. Романова З. Меняющаяся Латинская Америка на исходе столетия // МЭиМО. - 1995. - № 5.
69. Строганов А.И. Новейшая история стран Латинской Америки. – М. – 1995г.
70. Африка в воспоминаниях ветеранов дипломатической службы. [Вып.] 2 (5) / Ред. Сов. А.М. Васильев; Отв. секр. П.М. Шмельков. – М., 2001.
71. Африка: поиск идентичности / Ин-т Африки РАН; Отв. ред. Ю.В. Потемкин, В.Г. Шубин. – М., 2001.
72. Международные отношения в XXI веке: региональное в глобальном, глобальное в региональном: Аналитические материалы / Под ред. А.С. Макарычева. – Н. Новгород, 2000.
73. Усов В. От panaфриканизма – к созданию Африканского Союза // Азия и Африка сегодня. – 2002. – № 10.
74. Шубин В. «Африканский ренессанс»: концепция или лозунг? // Азия и Африка сегодня. – 2002. – № 3.
75. Южная Африка: борьба против апартеида / под ред. Громыко А. – Москва. – 1991г.
76. Афганистан: проблемы войны и мира. Вып. 3 / Ин-т востоковедения РАН; Ин-т изучения Израиля и Ближнего Востока; Отв. ред. А.В. Давыдов. – М., 2000.
77. Барковский Л. Арабское население Израиля. – 1988г.
78. Вольский Д. Турция: партнёр знакомый и незнакомый. – Москва. – 1994г.
79. Демченко П. Там за рекой – Палестина. – Москва. – 1989г.

80. Карасова Т., Ленский Б. Израиль: некоторые моменты внутренней и внешней политики. – Москва. – 1998г.
81. Кудрявцев А. Исламский мир и палестинская проблема. – Москва. – 1990г.
82. Слинкин М. Восток-Запад: солидарность с левым афганским режимом. Забытая история // Культура народов Причерноморья. – 2004г. - №50.
83. Степанова Н.В. Интеграционные процессы в арабском мире // Восток/Запад: Региональные подсистемы и региональные проблемы международных отношений: – М., 2002
84. Щевелёв С. Ариэль Шарон (штрихи политического портрета) // Культура народов Причерноморья. – 2003г. - №38.
85. Бзежински З. Великая шахматная доска. -Москва, 1996г.
86. Ведунг Ев. Оцінювання державної політики і програм. – Київ. – 2003р.
87. Гаджиев К. Американская нация: национальное самосознание и культура. – Москва, 1990г.
88. Гродненский Н. Четвертая мировая. США в войне за мировое господство. — Минск. - 2004г.
89. Климов В.Г. Экономический рост США: ретроспектива // США: экономика, политика, идеология. – 1998. - №7.
90. Кобринская И. Политика США в Центральной и Восточной Европе // Канада, 2000г., №2.
91. Пархоменко А.Б. Экономические позиции США в многополярном мире на пороге XXI века // США: экономика, политика, идеология. – 1998. - №9.
92. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций? – Москва, 1994г.
93. Шаклеина Т.А. “Доктрина Клинтона” и будущее американской внешней политики // США: экономика, политика, идеология. – 1997. - №10.

Ресурси мережі Інтернет

<http://www.countries.ru/index.cgi?pid=5> – сайт про країни світу.

<http://www.geo2000.nm.ru/> – сайт «Географія країн світу».

http://www.votpusk.ru/america_n.asp – сайт «Туристський атлас світу».

<http://www.best-of-africa.ru/> - сайт «Країни та острови світу».

<http://whhttp:ww.krugosvet.ru/countries.htm> - сайт «Енциклопедія країн світу».

<http://geo.historic.ru/> сайт про країни світу (фізична карта, довідкові матеріали).

<http://maxpj.ru/> - сайт «Країнознавство» (все про країни світу).

[//www.encyclopedia.ru/](http://www.encyclopedia.ru/) - «Мир энциклопедий» - російськоммовні енциклопедичні видання (енциклопедії, енциклопедичні словники, довідники).